

На основу члана 35. Закона о буџетском систему („Службени гласник РС”, бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13 - исправка, 108/13, 142/14, 68/15 - др.закон, 103/15, 99/16, 113/17, 95/18, 31/19, 72/19 и 149/20, 118/21, 118/21- др.закон, 138/22, 92/23 и 94/24)

Министар финансија доноси

УПУТСТВО ЗА ПРИПРЕМУ БУЏЕТА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ ЗА 2027. ГОДИНУ И ПРОЈЕКЦИЈА ЗА 2028. И 2029. ГОДИНУ

У складу са чланом 35. Закона о буџетском систему буџетски корисници, на основу овог упутства, припремају предлог финансијског плана, за 2027. годину, са пројекцијама за 2028. и 2029. годину.

1. Основне економске претпоставке и смернице за припрему предлога финансијског плана буџетског корисника и нацрта буџета Републике Србије са средњорочним пројекцијама

Упркос изазовном међународном окружењу, макроекономска кретања у Републици Србији задржавају повољну динамику. Иако је економска активност у 2025. години успорила на 2,0%, пре свега као последица слабије домаће тражње, опрезнијег инвестиционог понашања и повећане глобалне неизвесности, најновији краткорочни показатељи указују да је успоравање било привременог карактера. Према подацима Републичког завода за статистику, реалан раст БДП у првом кварталу 2026. године износио је 3,2% међугодишње, што је за 0,2 п.п. више у односу на флеш процену. Узимајући у обзир повољнију полазну основу, као и ефекте донетих мера економске политике, Министарство финансија задржава процену раста БДП за 2026. годину на нивоу од 3,0%, упркос негативним утицајима који долазе из међународног окружења. У 2027. години очекује се убрзање привредног раста на 4,5%, уз подршку повећања реалног дохотка становништва, активирања нових извозних капацитета у прерађивачкој индустрији, наставка инвестиција у инфраструктуру и енергетику, као и позитивних ефеката организације изложбе ЕХРО 2027. Ипак, ова пројекција је за 0,5 п.п. нижа у односу на претходну, услед очекиване материјализације дела негативних ефеката сукоба на Блиском истоку током 2027. године, пре свега кроз неповољнија кретања спољне тражње, више трошкове производње и спорију динамику инвестиција.

Почетак 2026. године карактерише постепено убрзање економске активности, при чему је раст БДП у првом кварталу 2026. године износио 3,2%, што је за 0,2 п.п. више у односу на претходну објављену флеш процену. Остварени раст био је пре свега вођен услужним делатностима, које су у првом кварталу забележиле повећање од 4,4%. Оваква кретања резултат су убрзања активности у трговини, саобраћају и туризму, али и наставка стабилног раста у осталим услужним делатностима, пре свега у ИКТ, финансијским и стручно-техничким услугама. Са друге стране, допринос индустрије био је благо негативан, будући да повољна кретања остварена у марту нису у потпуности надокнадила слабије резултате из јануара и фебруара. Негативан допринос расту БДП забележен је и у сектору грађевинарства, што је пре свега последица динамике реализације радова. Имајући у виду да се у наредном

периоду очекује интензивирање инфраструктурних активности, посебно у вези са пројектима чији се завршетак планира у сусрет ЕХРО 2027, очекује се да ће вредност изведених радова расти како се пројекти буду приближавали завршној фази, будући да су управо завршни радови по правилу вредносно највећи. Допринос пољопривреде у првом кварталу 2026. године био је позитиван, услед бољег рода воћа од првобитно очекиваног. Посматрано по агрегатима употребе, раст БДП у првом кварталу 2026. године био је пре свега вођен домаћом тражњом уз благо позитиван допринос нето извоза. Приватна потрошња је била реално већа за 4,9% м.г. као резултат већег расположивог дохотка, умереног опоравка потрошачког поверења, као и ниже базе из истог периода претходне године. Инвестиције су забележиле благо позитиван допринос расту БДП, пре свега услед већих улагања у опрему, док су у супротном смеру деловале ниже инвестиције у грађевинске објекте. Позитиван допринос расту БДП дао је и нето извоз, имајући у виду да је реалан извоз робе и услуга повећан за 4,6%, док је увоз забележио раст од 3,6%.

Узимајући у обзир остварена кретања у првом кварталу 2026. године, динамику високофреквентних индикатора, као и све релевантне ризике из домаћег и међународног окружења, укључујући ефекте појачаних геополитичких тензија на Блиском истоку, кретања цена енергената, глобалне трговинске токове и изгледе за раст главних спољнотрговинских партнера, Министарство финансија у овом тренутку задржава пројекцију реалног раста БДП за 2026. годину на нивоу од 3,0%, уз благо ревидирану структуру раста. Оваква оцена заснива се на чињеници да су повољнија кретања економске активности у првом кварталу, нарочито снажнији опоравак индустрије, трговине и услужних делатности у марту, надоместила део негативних ризика који су у међувремену интензивирани из међународног окружења. Истовремено, ефекти спољних шокова на домаћу економију за сада су остали ограничени, чему је допринела и правовремена реакција Владе усмерена на ублажавање притисака на цене енергената, очување стабилности снабдевања, као и смиривање инфлаторних очекивања. Матрицу ризика остварења ове пројекције у овом тренутку оцењујемо као симетричну, што значи да су изгледи за одступања привредног раста у позитивном и негативном смеру приближно подједнако вероватни.

У динамичном глобалном окружењу, Србија наставља да гради одржив и конкурентан привредни модел ослањајући се на стратешке инвестиције, макроекономску стабилност и иновације као главне стубове дугорочног развоја. Отвореност према страним инвестицијама остаје важан ослонац развоја, нарочито због преноса знања и технологија, али све већу пажњу држава усмерава на оснаживање домаћих инвеститора. Економска политика Републике Србије у наредном периоду остаје усмерена на очување макроекономске и фискалне стабилности, уз истовремено јачање развојног потенцијала земље и способности привреде да се прилагођава променама у међународном окружењу. Приоритети остају стабилне јавне финансије, умерен ниво јавног дуга, очување инвестиционог капацитета државе и наставак реализације развојних, инфраструктурних и енергетских пројеката, како би се очувала дугорочна конкурентност и отпорност домаће привреде и повећао њен производни потенцијал.

У 2027. години очекује се убрзање привредног раста на 4,5%, уз подршку повећања реалног дохотка становништва, активирања нових извозних капацитета у прерађивачкој индустрији, наставка инвестиција у инфраструктуру и енергетику, као и позитивних ефеката организације изложбе ЕХРО 2027. Ипак, ова пројекција је за 0,5 п.п. нижа у односу на претходну, услед очекиване материјализације

дела негативних ефекata сукоба на Блиском истоку током 2027. године, пре свега кроз неповољнија кретања спољне тражње, више трошкове производње и спорију динамику инвестиција. Посматрано по агрегатима употребе, раст ће наставити да буде опредељен домаћом тражњом, уз значајан позитиван допринос нето извоза пре свега по основу раста извоза услуга повезаних са организацијом изложбе ЕХРО 2027. Приватна потрошња ће у 2027. години наставити да даје значајан позитиван допринос расту БДП, пре свега по основу даљег раста расположивог дохотка становништва. Очекује се да ће раст зарада, пензија и других примања, уз очувану стабилност на тржишту рада, подржати јачање куповне моћи и наставак раста потрошње домаћинства по стопи од 3,7%. Додатни подстицај приватној потрошњи проистећи ће из организације изложбе ЕХРО 2027, пре свега кроз повећану потрошњу домаћих посетилаца и већу тражњу за услугама у трговини, угоститељству, саобраћају и другим услужним делатностима. Благи позитиван допринос расту БДП у 2027. години доћи ће и од државне потрошње за коју се очекује повећање од 2,2%. Истовремено, инвестициона активност ће обезбедити стабилан позитиван допринос расту БДП, услед започињања новог инвестиционог циклуса, наставак улагања у инфраструктуру и енергетику, као и ширења и модернизације производних капацитета. Позитиван допринос нето извоза у 2027. години очекује се пре свега по основу бржег раста извоза од увоза, будући да је пројектован раст извоза од 7,1%, док се раст увоза очекује на нивоу од 4,8%. Бржа динамика извоза биће у највећој мери опредељена снажним повећањем извоза услуга повезаних са организацијом изложбе ЕХРО 2027. Након што је у претходном периоду реализација пројеката била праћена већим увозом опреме, материјала и инвестиционих добара, у 2027. години очекује се да ће се ефекти ЕХРО 2027 у већој мери испољити кроз приходе од услуга. Повећан прилив страних посетилаца, учесника, компанија и пратећих делегација подстаћи ће раст прихода од туризма, угоститељства, саобраћаја, трговине, пословних и других услуга, што ће допринети расту извоза услуга и побољшању доприноса нето извоза привредном расту. Посматрано са производне стране, у 2027. години очекује се раст бруто додате вредности у свим привредним секторима. Услужни сектор ће задржати улогу главног носиоца раста економске активности, уз очекивано повећање од 5,6%, при чему се очекује да раст буде широко заснован и остварен у већини услужних делатности. Посебно снажна кретања очекују се у трговини, саобраћају, туризму и угоститељству, под утицајем повећане тражње повезане са организацијом изложбе ЕХРО 2027, уз наставак позитивних резултата у ИКТ сектору и стручним, научним и техничким услугама. Индустриска производња ће у 2027. години наставити да расте, уз очекивано повећање од 2,1%, пре свега услед активирања нових производних капацитета у прерађивачкој индустрији, као и постепеног опоравка спољне тражње. Додатну подршку расту индустрије пружиће очувана стабилност производње у енергетском сектору. Грађевинарство би у 2027. години требало да забележи раст од 4,1%, чему ће допринети наставак реализације инфраструктурних пројеката, започињање новог инвестиционог циклуса, као и стабилна активност у области стамбене изградње. За сектор пољопривреде, под претпоставком просечних агрометеоролошких услова, пројектован је неутралан допринос расту БДП.

На тржишту рада настављена су стабилна кретања, упркос и даље присутним неизвесностима у међународном окружењу. Основни показатељи указују на очување повољних кретања, пре свега ниске стопе незапослености, раст реалних зарада и даље смањење неформалне и дугорочне незапослености. Истовремено, забележено је благо смањење формалне запослености, пре свега као последица мањег броја запослених у прерађивачкој индустрији и трговини. Према подацима Централног регистра обавезног социјалног осигурања (ЦРОСО), у периоду

јануар–мај 2026. године просечан број формално запослених био је мањи за 0,3% у односу на исти период претходне године. Смањење запослености било је пре свега последица пада броја запослених у прерађивачкој индустрији (-3,4%) и трговини (-1,1%). Према резултатима Анкете о радној снази, у првом кварталу 2026. године стопа незапослености износила је 8,9% и била је нижа за 0,2 п.п. у односу на исти период претходне године, док је стопа запослености становништва старости 15–64 године износила 66,2% и задржана је на нивоу из првог квартала 2025. године. Истовремено, стопа активности благо је смањена, са 73,2% у Q1 2025 на 72,9% у Q1 2026, док су настављена повољна структурна кретања, што се огледа у смањењу стопе незапослености младих за 1,0 п.п. на 23,1%, стопе неформалне запослености за 0,2 п.п. на 11,3% и стопе дугорочне незапослености за 0,4 п.п. на 3,3%. Према подацима Националне службе за запошљавање, у јуну 2026. године број лица која активно траже запослење износио је 333.804, што је за 3,2% мање него у истом месецу претходне године. Просечна нето зарада у периоду јануар–април 2026. године износила је 119.504 динара и номинално је повећана за 11,6%, док је реални раст износио 8,6% у односу на исти период претходне године. Реалан раст зарада остварен је и у приватном (8,2%) и у јавном сектору (9,6%), уз очувану макроекономску стабилност и наставак политике пореског растерећења зарада. Повећање минималне цене рада са 337,0 на 371,0 динара по радном часу од јануара 2026. године допринело је унапређењу материјалног положаја запослених са најнижим примањима.

У наредном периоду очекује се очување стабилних кретања на тржишту рада, у складу са очекиваним кретањем привредне активности и макроекономског окружења. Очекује се да ће даљи раст економске и инвестиционе активности допринети јачању тражње за радном снагом, пре свега у сектору услуга и делатностима повезаним са инвестиционим циклусом. У складу са очекиваним макроекономским кретањима, у средњем року пројектује се постепено смањивање незапослености, наставак реалног раста зарада и раст формалне запослености. У приватном сектору очекује се стабилан раст зарада у складу са тржишним кретањима, док ће кретање зарада у јавном сектору бити усклађено са циљевима очувања фискалне и макроекономске стабилности и тако створити услови за одржив раст животног стандарда.

Током прве половине 2026. године очувана је ценовна стабилност, а међугодишња инфлација је у јуну износила 2,7%, настављајући да се креће у оквиру циља Народне банке Србије од $3,0 \pm 1,5\%$. Кретању инфлације у оквиру циља допринели су слабење трошkových притисака, нижа увозна инфлација, ефекти рестриктивне монетарне политике и очувана макроекономска стабилност. Успоравању међугодишње инфлације у јуну додатно је допринела висока база из истог месеца претходне године. Истовремено, базна инфлација је у јуну износила 4,6%, што указује да су ценовни притисци у сегменту услуга и даље израженији у односу на кретање укупног индекса потрошачких цена. Народна банка Србије задржала је референтну каматну стопу на нивоу од 5,75%, оцењујући да досадашње мере монетарне политике настављају да доприносе очувању ценовне и финансијске стабилности, уз и даље присутне ризике који потичу из међународног окружења, пре свега услед геополитичких тензија и неизвесности на глобалним робним и финансијским тржиштима. Према актуелним макроекономским пројекцијама, очекује се да просечна инфлација у 2026. години износи 3,7%. Крајем 2026. и почетком 2027. године очекује се њено привремено кретање нешто изнад горње границе циљаног распона инфлације, пре свега услед ефеката раста светских цена енергената и ниске базе из претходне године. Очекује се да ће инфлација током 2027. године постепено успоравати, чему би требало да допринесу

рестриктиван карактер монетарне политике, слабљење спољних трошковних притисака и стабилизација кретања на тржишту хране и енергената.

Спољнотрговинска робна размена током 2025. године задржала је позитивну динамику, уз наставак раста укупног обима размене и нешто израженији раст извоза у односу на увоз. Оваква кретања указују на очувану конкурентност извозног сектора и стабилну позицију домаће привреде на иностраним тржиштима, док је раст увоза био у складу са кретањем домаће тражње и потребама привредне активности. Укупан обим спољнотрговинске размене у 2025. години повећан је за 7,7% и износио је 74,9 млрд евра, при чему је извоз робе достигао 33,1 млрд евра, уз раст од 8,4%, док је увоз износио 41,9 млрд евра и био већи за 7,2% у односу на претходну годину. Током првих пет месеци 2026. године, обим спољнотрговинске размене је повећан за 3,9%, и износио је 32,4 млрд евра. У овом периоду, извоз робе забележио је раст од 7,7% мг и износио је 14,7 милијарди евра. У оквиру прерађивачке индустрије забележен је раст извоза од 8,6% мг. (повећање од 1,0 млрд евра), уз остварен раст у 15 од 23 делатности. Расту извоза прерађивачке индустрије највише су допринели аутомобилска индустрија (раст од 50,8%), металска (11,5%), гумарска (7,9%), електронска (23,2%) и машинска индустрија (7,5%). Треба истаћи да је поновно успостављање серијске производње аутомобила у фабрици компаније Стелантис у Крагујевцу од фебруара 2025. године значајно допринело јачању индустријске производње и робног извоза. Након што је извоз ове компаније у 2025. години премашио 1 млрд евра, у првих шест месеци 2026. године достигао је око 1,2 млрд евра, што указује на наставак интензивирања производне активности и раст извозног потенцијала. Захваљујући томе, аутомобилска индустрија поново представља један од значајних ослонаца извозно оријентисаног дела прерађивачке индустрије Србије. Истовремено, извоз рударства забележио је раст од 35,7%, готово у потпуности вођен повећањем извоза руда метала, што указује на наставак повољних кретања у сегменту сировинског извоза и стабилну инострану тражњу за металним рудама. Са друге стране, извоз пољопривреде смањен је за 18,2% међугодишње, као последица неповољних агрометеоролошких услова у претходној сезони, које су обележили продужени сушни периоди и смањени приноси, што је довело до нижег обима расположивих залиха за извоз и слабљења извозне понуде у овом сектору. Истовремено, извоз електричне енергије забележио је значајан пад од 47,7% (189,6 мил. евра), што је повезано са смањеном конкурентношћу извоза електричне енергије након почетка примене Механизма за прекогранично усклађивање емисије угљеника (СВАМ) у Европској унији од почетка 2026. године. Увоз робе у истом периоду забележио је раст од 1,0% мг и износио 17,7 милијарди евра. Спорија динамика увоза у посматраном периоду 2026. године у великој мери одражава ефекат високе базе из истог периода претходне године, када је увоз био привремено повећан услед појачаних потреба привреде за сировинама, као и због убрзаног увоза уочи најављених промена трговинских политика и очекиваних кретања цена. Посматрано према економској намени, раст укупног увоза пре свега је био резултат повећања увоза репроматеријала, који је порастао за 3,7% (351,6 мил. евра), као и благог раста увоза потрошне робе од 0,4% (14,2 мил. евра), док је пад увоза опреме од 3,0% (60,4 мил. евра) деловао у правцу ублажавања укупне увозне динамике. Посматрано по областима, највећи позитиван утицај на вредност увоза имао је виши увоз у аутомобилској, металној и нафтној индустрији, као и у машинској и електричној индустрији. Пројекцијом за 2027. годину предвиђа се наставак позитивних кретања у спољнотрговинским токовима, који се заснивају на даљем јачању производних капацитета у делатностима разменљивих добара, повећању конкурентности на међународном тржишту и постепеном опоравку спољне тражње. Очекује се да ће робни извоз у еврима у 2027. години наставити раст по стопи од 6,7%, док ће робни увоз

остварити нешто већи раст од 7,2%, подржан наставком инвестиционе активности и растом домаће тражње.

Прилог 1 – Пројекција основних макроекономских индикатора

	2026	2027
Стопа реалног раста БДП, %	3,0	4,5
БДП у текућим тржишним ценама (у млрд динара)	11.065,3	12.021,9
Стопа номиналног раста БДП, %	6,5	8,6
Извори раста: процентне промене у сталним ценама		
Лична потрошња	4,1	3,7
Државна потрошња	2,1	2,2
Инвестиције у основна средства	4,9	4,5
Извоз робе и услуга	4,3	7,1
Увоз робе и услуга	5,1	4,8
Раст БДВ по секторима и нето пореза, %		
Пољопривреда	4,7	0,0
Индустрија	2,0	2,1
Грађевинарство	5,3	4,1
Услуге	3,0	5,6
Нето порези	3,6	4,4
Кретање цена, %		
БДП дефлатор	3,4	4,0
Потрошачке цене (годишњи просек)	3,7	4,2
Фискални индикатори, % БДП		
Фискални резултат сектора државе	-3,0	-3,0
Консолидовани приходи	40,9	40,2
Консолидовани расходи	43,9	43,2
Бруто дуг сектора државе	44,7	44,3

Иновирани фискални оквир за 2026. годину

Фискални оквир за 2026. годину планиран је опрезно, имајући у виду континуирану неизвесност, како на домаћем, тако и на међународном плану. На тај начин обезбеђен је адекватан простор у буџету за интервенције у случају неповољних кретања. Додатну негативну околност представља активирање оперативних санкција компанији НИС, услед чега је рад рафинерије био у потпуности обустављен крајем претходне и током првих месеци 2026. године. Ипак, макроекономске пројекције предвиђале су умерено убрзање привредне активности у односу на 2025. годину, које је, између осталог, требало да подстакне реални раст личне потрошње након нешто слабијих кретања у претходној години. Иако су реални износи пензија, зарада и расположивог дохотка у претходној години бележили солидан раст, захваљујући повољним кретањима на тржишту рада, динамика раста приватне потрошње остала је умерена. Такав резултат се пре свега може приписати израженијем опрезу домаћинстава и одлагању потрошње у условима повећане економске и друштвене неизвесности.

Мере усвојене крајем 2025. године значајно су утицале на буџетски план за 2026. годину. Пензије су, у складу са законском формулом, усклађене за 12,2%. Ради очувања реалне куповне моћи становништва, минимална зарада по радном сату повећана је у два наврата, укупно за 20,4%, док је неопорезиви део зараде увећан за исти процентуални износ. У складу с тим, предвиђено је да ће оптерећење процењене просечне нето зараде у 2026. години износити 59,7%. Очекује се да овај сет мера, уз даљи раст зарада у јавном сектору, допринесе јачању личне потрошње и, посредно, расту пореских прихода по основу потрошње. Такође, предвиђен је раст прихода од опорезивања рада, имајући у виду да се, упркос мањем пореском оптерећењу, очекује реалан раст зарада у приватном сектору. Значајна средства за јавне инвестиције усмерена су на даље унапређење инфраструктуре, што је, поред очувања повољног амбијента за реализацију приватних инвестиција, требало да прошири основу за даљи привредни раст. У циљу ублажавања прекомерног раста малопродајних цена нафтних деривата, држава је крајем првог квартала реаговала привременим смањењем висине акциза на деривате, у почетку за 25%, да би се касније висина акцизе постепено враћала на законски ниво, у зависности од кретања цена нафтних деривата на међународном тржишту.

Почетак 2026. године карактерише постепено убрзање економске активности, при чему је након нешто слабијих кретања у јануару и умереног побољшања у фебруару, снажно убрзање у марту значајно поправило укупну слику привредних кретања у првом кварталу. Реални раст БДП у првом кварталу износио је 3,2%. Остварење већине приходних категорија у првом кварталу бележи солидан раст и премашује очекивану динамику, изузев прихода од царина и, очекивано, акциза на нафтне деривате. Спорији раст увоза од очекиваног утицао је на слабију наплату увозних дажбина, укључујући и ПДВ из увоза, док се укупан ПДВ кретао умерено изнад очекивања, у складу са кретањем приватне потрошње. Порези на доходак и социјални доприноси бележе раст у складу са очекивањима за овај период, док наплата пореза на добит знатно премашује планиране вредности. Код непореских прихода, солидан раст бележе редовни облици ове групе прихода.

Ревидирани фискални оквир за 2026. годину, ипак, није ревидиран. Предвиђа се непромењени ниво фискалног дефицита у износу од 337 милијарди динара, односно 3% бруто домаћег производа, како у буџету Републике, тако и на нивоу сектора државе. Учешће дуга сектора државе у БДП-у на крају године пројектује се на 44,7%.

Правци фискалне политике у 2027. години

Основни циљеви фискалне политике су усмерени на одржање фискалне стабилности и смањивање учешћа јавног дуга у БДП. Актуелни тренутак карактеришу појачане трговинске тензије, продужени инфлаторни притисци у великим економијама и геополитичка неизвесност. У таквим околностима основни задатак економске и фискалне политике остаје очување стабилности привредних токова и животног стандарда грађана, уз јачање отпорности јавних финансија. Индексација плата и пензија спроводиће се строго у складу са фискалним правилом. На тај начин обезбеђује се предвидивост расхода и дугорочна одрживост система. Истовремено се задржава висок ниво капиталних издатака – у просеку преко 6% БДП-а у наредном периоду – ради реализације програма „Скок у будућност – Србија 2027” и припрема за међународну изложбу ЕКСПО 2027, док ће буџет, захваљујући адекватном нивоу фискалних резерви, остати „сигурносна мрежа” у случају евентуалних спољних шокова, не доводећи у питање континуитет кључних развојних и социјалних програма државе.

Дефицит сектора државе ограничен је на највише 3% БДП-а у 2026. и 2027. години, док је у 2028. и 2029. години планирано смањење на 2,5% БДП-а. Доследном применом ових ограничења обезбеђује се да удео дуга сектора државе настави силазну путању – са 46,9% БДП-а крајем 2024. на пројектованих 43,9 % БДП-а до краја 2029. године, уз ниво од 44,7% БДП-а у 2026. години.

2. Обим средстава, односно лимити расхода и издатака буџетских корисника за 2027. годину, са пројекцијама за наредне две фискалне године

У овом упутству утврђују се смернице за планирање расхода и издатака, као и ограничења расхода и издатака корисника средстава буџета Републике.

Приликом утврђивања лимита расхода и издатака за сваког буџетског корисника, пошло се од важеће организационе, функционалне и програмске структуре, надлежности корисника према Закону о министарствима („Службени гласник РС”, бр. 128/20, 116/22 и 92/23-др. закон), предлога приоритетних области финансирања буџетских корисника, извршења расхода и издатака у претходном периоду и пројекције извршења расхода и издатака до краја 2026. године, као и остварених учинака програма.

Код буџетских корисника код којих је у току 2026. године дошло до промена у организационој структури или у надлежностима, извршена је одговарајућа корекција обима средстава за 2026. годину, што је представљало основ за утврђивање лимита за 2027. годину.

Такође, у утврђеним лимитима садржана су финансијска средства која су потребна за спровођење донетих закона, измена закона, као и других аката у 2026. години и ранијим годинама, а који захтевају ангажовање финансијских средстава у 2027. години и наредне две године. Наведена средства планирана су на основу процене финансијских ефеката достављених од стране буџетских корисника приликом предлагања тих аката.

Ограничења расхода по корисницима буџетских средстава постављена су на изворима финансирања 01 - Општи приходи и примања буџета, 10 - Примања од домаћих задуживања и 11 - Примања од иностраних задуживања.

Уколико корисници буџетских средстава очекују донације, апропријације прихода и расхода (извор финансирања 05 и 06) могу планирати у складу са очекиваним износом средстава донације. Апропријације прихода и примања, расхода и издатака из

извора финансирања 07 - Трансфери од других нивоа власти, 08 - Добровољни трансфери од физичких и правних лица и 09 - Примања од продаје нефинансијске имовине, могу се планирати у складу са реално очекиваним приливом средстава по том основу.

У складу са успостављањем децентрализованог система управљања средствима ЕУ, извор финансирања 56 - Финансијска помоћ ЕУ, треба планирати у складу са оствареним приливом у текућој години и очекиваним приливом средстава из ЕУ у наредној години, а што је детаљније објашњено у Инструкцији за обезбеђивање износа суфинансирања пројеката који се финансирају из финансијске помоћи Европске уније, достављене у прилогу овог упутства.

Средства потребна за суфинансирање ИПА пројеката садржана су у оквиру лимита буџетских корисника, а обрачуната су у сарадњи са Министарством за европске интеграције и секторима Министарства финансија надлежним за координацију система управљања и спровођења програма финансираних из средстава ЕУ. Буџетским корисницима који у својим предлозима финансијских планова не буду планирали довољно средстава потребних за суфинансирање, Министарство финансија ће приликом израде нацрта закона о буџету Републике Србије умањити друге економске класификације у потребном износу. У складу са наведеним, указујемо да приликом предлагања пројеката за финансирање из средстава помоћи ЕУ - ИПА, треба водити рачуна о приоритетима, с обзиром да се средства за суфинансирање морају обезбедити из лимита корисника.

Распоред лимита по „главама” у оквиру раздела је прелиминаран. Надлежно министарство може да предложи другачији распоред у оквиру укупног лимита.

Ограничења расхода по корисницима буџетских средстава постављена су на групи конта 41 - Расходи за запослене, као и на економским класификацијама 411 - Плате, додаци и накнаде запослених (зараде) и 412 - Социјални доприноси на терет послодавца, на нивоу главе. Приказ лимита је доступан кроз софтверску апликацију за припрему, извршење, буџетско рачуноводство и извештавање - СПИРИ приликом уноса предлога финансијског плана буџетског корисника.

Структура расхода индиректних корисника буџетских средстава мора да буде у складу са смерницама датим у даљем тексту овог упутства. Надлежни директни корисници су дужни да реално планирају приходе и расходе индиректних корисника и да укупан износ средстава за индиректне кориснике планирају на основу анализа исказаних потреба индиректних корисника у буџетској процедури.

Напомињемо да приликом израде Нацрта закона о буџету Републике Србије за 2027. годину, утврђени обим средстава, односно укупан износ расхода и издатака буџетских корисника може бити коригован, на основу ревидиране Фискалне стратегије и пројекције извршења у наредном периоду.

Методологија за основне сценарије - Постојеће и нове политике

Основни сценарији представљају кључни алат у процесу средњорочног планирања јавних финансија. Они служе као полазна основа за креирање реалистичних и одрживих пројекција које одражавају актуелне јавне политике и економске услове, пружајући јасан оквир за планирање јавних расхода. Као такви, основни сценарији омогућавају буџетским корисницима да на структуриран и објективан начин анализирају своје финансијске потребе, без утицаја нових иницијатива или значајних промена у јавним политикама.

Постојеће политике подразумевају програме, програмске активности и пројекте који су већ одобрени и у примени. Оне представљају основу за израду основног сценарија јер одражавају континуитет тренутних приоритета и коришћење расположивих ресурса. Нове политике, са друге стране, укључују иницијативе и мере које тек треба да буду предложене или усвојене и које могу значајно утицати на буџетске пројекције.

Примери:

- **Постојеће политике:** Исплата плата, финансирање већ постојећих инфраструктурних пројеката, текуће субвенције за пољопривреду.
- **Нове политике:** Увођење нових социјалних програма, покретање великих капиталних инвестиција, измене у политици субвенција или социјалних давања.

Ово раздвајање је од кључног значаја за транспарентност у планирању и омогућава доносиоцима одлука да процене фискалне ефекте нових иницијатива без нарушавања основног сценарија.

Сви закони и подзаконска акта која су усвојена пре започињања циклуса планирања у оквиру циклуса предлагања приоритетних области финансирања или циклуса предлагања финансијских планова, односно њихови финансијски ефекти исказани у ПФЕ Обрасцу, улазе у обрачун расхода и издатака у оквиру основног сценарија.

Раздвајање програма и пројекта на постојеће и нове политике потребно је вршити на основу следећих критеријума:

Р.бр.	Опис	Постојећа/ нова политика
1.	Програм са свим припадајућим програмским активностима и пројектима - већ постоји у усвојеном буџету	Постојећа политика
2.	У оквиру постојећег програма (постоји у усвојеном буџету) - додаје се један или више нових програмских активности/пројеката. Те нове програмске активности/пројекти (али само они) су нова политика	Нова политика
3.	Предлажу се нови програми са припадајућим програмским активностима и пројектима (који не постоје у усвојеном буџету)	Нова политика
4.	Предлаже се реорганизација усвојене програмске структуре - спајање или раздвајање постојећих програмских активности/пројеката. Уместо постојећих исказују се нове програмске активности/ пројекти - али се овде и даље ради о реализацији постојећих политика.	Постојећа политика
5.	У оквиру постојећег програмске активности/ пројекта, на једном или више конта исказују се процењени ефекти нове политике:	Нова политика

	Примери:	
5.1.	- промена броја корисника накнада, социјалних давања... - настала искључиво кроз промену критеријума утврђених одговарајућим актом	Нова политика
5.2.	- промена висине накнада, социјалних давања, субвенција... - утврђених одговарајућим актом	Нова политика
6.	У оквиру постојеће програмске активности/ пројекта, на једном или више конта исказују се додатни ефекти услед промене параметара који утичу на износ накнада, давања и сл. (повећање цена, повећање броја корисника на основу постојећих аката)	Постојећа политика

Инфлација је кључни фактор који утиче на ниво јавних расхода. Прилагођавање пројекција укључује:

- Коришћење најновијих макроекономских пројекција инфлације, које обезбеђује Министарство финансија у оквиру Фискалне стратегије и упутства за буџет.
- Примена инфлационих стопа на релевантне категорије трошкова, као што су оперативни трошкови, материјал и услуге.
- Посебна пажња посвећена је осетљивим категоријама као што су енергенти, храна и медицински материјал, где инфлација има значајан утицај.

Овај приступ осигурава да пројекције одражавају реалне цене у условима очекиваног економског окружења.

У систему СПИРИ буџетски корисници приликом израде предлога финансијских планова у систем уносе износе потребних средстава у следеће колоне:

- „У лимиту постојећа политика”
- „У лимиту нова политика”
- „Ван лимита постојећа политика”
- „Ван лимита нова политика”

Основни сценарио за капиталне издатке представља збир процењених средстава за набавку капиталних добара у оквиру редовних активности корисника и за започете вишегодишње пројекте. На основу наведеног, корисници као постојећу политику исказују средства за набавку капиталних добара у оквиру редовних активности корисника (набавка рачунара, канцеларијског намештаја и слично) и средства за започете вишегодишње капиталне пројекте. Као нова политика исказују се нови капитални пројекти и капитални пројекти који се реализују у више фаза, а сагласност за укључивање у буџет није обезбеђена за конкретну фазу која се предлаже за финансирање.

Како би се на правилан начин обележиле постојеће и нове политике у буџету, односно израдио основни сценарио и на основу њега утврдио слободан фискални

простор, донета је Методологија за израду основних сценарија у процесу средњорочног буџетирања, која је доступна на Буџетском порталу на адреси: <https://budzet.mfin.gov.rs/sr-cir/documents>.

Група конта 41 - Расходи за запослене

Плате запослених које се обезбеђују у буџету Републике Србије регулисане су Законом о платама у државним органима и јавним службама („Службени гласник РС”, бр. 34/01, 62/06 - др. закон ... 123/21-др. закон и 19/25), Законом о платама државних службеника и намештеника („Службени гласник РС”, бр. 62/06, 63/06 - исправка... 95/18, 14/22, 19/25 и 109/25), Законом о буџетском систему („Службени гласник РС”, бр. 54/09, 73/10... 92/23 и 94/24), Уредбом о коефицијентима за обрачун и исплату плата именованих и постављених лица и запослених у државним органима („Службени гласник РС”, бр. 44/08 - пречишћен текст, 2/12, 113/17-др.закон, 23/18 и 39/25), Уредбом о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама („Службени гласник РС”, бр. 44/01... 101/24, 5/25, 12/25, 13/25, 17/25, 19/25-др.закон, 83/25, 87/25, 93/25 и 12/25), другим посебним законима и осталим релевантним прописима који уређују елементе за обрачун и исплату плата.

На плате изабраних лица у Народној скупштини (народни посланици) и Влади примењују се одредбе Закона о платама у државним органима и јавним службама.

На обрачун и исплату плата запослених у Министарству унутрашњих послова, Безбедносно-информативној агенцији, Министарству одбране, као и за носиоце правосудних функција (судије и тужиоци) примењују се одредбе посебних закона.

На плате запослених који раде на спровођењу контроле у Управи царина, Пореској управи и Управи за спречавање прања новца, поред Закона о платама државних службеника и намештеника, примењују се и посебни прописи (уредбе, правилници, одлуке и др.) којима је регулисан њихов рад.

У 2027. години основица за обрачун и исплату плата судија исплаћиваће се: 70% из извора 01 - Општи приходи и примања буџета, а 30% из прихода остварених по основу наплате судских такси које припадају правосудним органима.

Изузетно, услед смањеног обима прихода остварених по основу наплате судских такси, плате судија исплаћиваће се до 30% из прихода остварених по основу наплате судских такси које припадају правосудним органима, а преостали део из извора 01 - Општи приходи и примања буџета уз претходно добијену писану сагласност Министарства финансија.

Средства за плате планирана су на основу параметара и извршења у 2026. години, а евентуална корекција износа планираних за групу конта 41 извршиће се у току буџетске процедуре на основу ревидиране Фискалне стратегије, евентуалне промене параметара за планирање расхода за запослене, процене потребних средстава за расходе за запослене за 2027. годину, као и података доступних кроз информациони систем за централизован обрачун примања запослених, изабраних и постављених лица код корисника буџетских средстава и корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање - ИСКРА. Потребно је да одговорна лица код корисника кроз информациони систем благовремено уносе и ажурирају податке о организационом управљању, кадровској администрацији и обрачуну примања у циљу оптималног управљања људским ресурсима и ефикасног и прецизног планирања расхода за запослене.

Као и у претходним годинама, и у буџетској 2027. години, не треба планирати обрачун и исплату поклона у новцу, божићних, годишњих и других врста награда и

бонуса и примања запослених ради побољшања материјалног положаја и побољшања услова рада, као и друга примања из члана 120. став 1. тачка 4. Закона о раду („Службени гласник РС”, бр. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13, 75/14, 13/17-УС, 113/17, № 95/18 - аутентично тумачење и 109/25-др.закон) предвиђена посебним и појединачним колективним уговорима и другим актима, за директне и индиректне кориснике буџетских средстава буџета Републике Србије, локалне власти и кориснике средстава организација за обавезно социјално осигурање, осим јубиларних награда за запослене који то право стичу у 2027. години и новчаних честитки за децу запослених. У 2027. години не могу се исплаћивати нетранспарентни облици награда и бонуса.

У складу са чланом 7. Уредбе о припреми кадровског плана у државним органима („Службени гласник РС”, број 8/06) потребно је с предлогом финансијског плана доставити и нацрт кадровског плана на увид.

Група конта 42 - Коришћење услуга и роба

У оквиру групе конта која се односе на куповину роба и услуга, потребно је реално планирати средства за ове намене у 2027. години, водећи рачуна да се не угрози извршавање сталних трошкова (421 - Стални трошкови).

Препорука је да буџетски корисници у буџетској процедури преиспитају могућност смањења других накнада за рад, које нису обухваћене законом (уговори о делу, уговори о привремено повременим пословима и др).

Уколико је у оквиру ове групе конта потребно преузети обавезе у више година, буџетски корисници треба да прибаве сагласност Министарства финансија у складу са Уредбом о критеријумима за утврђивање природе расхода и условима и начину прибављања сагласности за закључивање одређених уговора који, због природе расхода, захтевају плаћање у више година („Службени гласник РС”, бр. 21/14 и 18/19), као и да средства за дате сагласности за наредне године планирају у финансијским плановима у оквиру лимита за сваку фискалну годину.

Група конта 44 - Отплата камата и пратећи трошкови задуживања

Пројектовани износ расхода по основу камата за 2027. годину износи 226,63 млрд динара.

Група конта 45 - Субвенције

Приликом планирања расхода за субвенције, буџетски корисници треба да имају у виду њихову намену као и прописе који се тичу државне помоћи. Такође, неопходно је да буџетски корисници преиспитају све програме по основу којих се додељују субвенције.

Највећи износ субвенција у пољопривреди односи се на средства за подршку реализацији мера у оквиру директних подстицаја у пољопривреди, рурални развој, уређење тржишта, заштиту здравља животиња, ИПАРД и др.

Поред наведеног, у оквиру лимита ове групе конта најзначајнија средства односе се на следеће намене:

- на разделу Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, средства за субвенције за ЈП „Путеви Србије”, Коридори Србије д.о.о, привредна друштва у области железничког и ваздушног саобраћаја;
- на разделу Министарства привреде, средства за улагања од посебног значаја, подршку развоју предузетништву, као и подршку реализацији ЕХРО Београд 2027;
- на разделу Министарства рударства и енергетике, средства за „енергетски угроженог купца”, консолидацију пословања ЈП ПЕУ Ресавица, пројекат изградње БеоГрид2025;
- на разделу Министарства заштите животне средине, средства за подстицаје за поновну употребу и искоришћење отпада, управљање заштитом животне средине и заштиту природе и климатске промене;
- на разделу Министарства науке, технолошког развоја и иновација, средства субвенција за Фонд за науку, Фонд за иновациону делатност и средства за подршку раду предузећа и организација у области нуклеарне сигурности;
- на разделу Министарства културе, субвенције за подстицаје инвеститору да у Републици Србији производи аудиовизуелно дело;
- на разделу Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, средства за подршку предузећима за професионалну рехабилитацију особа са инвалидитетом;
- на разделу Министарства финансија, средства за реализацију Програма подршке младима Републике Србије у куповини прве стамбене непокретности;
- на разделу Министарства туризма и омладине, средства за подршку раду Туристичке организације Србије, исплату подстицаја за изградњу инфраструктуре и супраструктуре у туристичким дестинацијама и доделу ваучера за интензивирање коришћења туристичке понуде Републике Србије.

Група конта 46 - Донације, дотације и трансфери (трансфери другим нивоима власти и организацијама обавезног социјалног осигурања)

У оквиру лимита Министарства финансија планиран је ненаменски трансфер јединицама локалне самоуправе.

У оквиру лимита ове групе конта, најзначајнија средства за наменске трансфере односе се на следеће намене:

- на разделу Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, средства за развој локалне инфраструктуре и институционално јачање локалних самоуправа и за изградњу Београдског метроа;
- на разделу Министарства просвете, средства за реализацију четворочасовног припремног предшколског програма;
- на разделу Министарства привреде, за подршку развоју пословне инфраструктуре;
- на разделу Министарства заштите животне средине, средства за санацију и затварање несанитарних депонија и изградњу система управљања отпадом и отпадним водама;
- на разделу Министарства рударства и енергетике, средства за унапређење енергетске ефикасности;
- на разделу Министарства унутрашњих послова, средства за подршку унапређењу безбедности саобраћаја;
- на разделу Министарства информисања и телекомуникација, средства за наменски трансфер за финансирање основне делатности Јавне медијске установе

„Радио-телевизије Војводине” (средства за ове намене треба планирати уколико се стекне правни основ изменом Закона о јавним медијским сервисима);

- на разделу Министарства за бригу о селу, за подршку куповини сеоских кућа са окућницом;

- на разделу Министарства туризма и омладине, за исплату подстицаја за изградњу инфраструктуре и супраструктуре у туристичким дестинацијама и средства за подршку ЈЛС у спровођењу омладинске политике;

- на разделу Комесаријата за избеглице и миграције, средства за подршку присилним мигрантима и унапређење система управљања миграцијама;

- на разделу Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, средства за подршку удружењима и локалним заједницама;

- на разделу Министарства за бригу о породици и демографију, средства за подршку удружењима у области заштите породице и деце;

- на разделу Министарства културе, средства за подршку унапређењу капацитета културног сектора на локалном нивоу, као и за реализацију пројекта „Престоница културе Србије”;

- на разделу Министарства државне управе и локалне самоуправе, средства за подршку развоју и функционисању система локалне самоуправе;

- у оквиру главе Канцеларије за Косово и Метохију, средства за подршку функционисању и унапређењу локалних административних капацитета на територији АП Косово и Метохија, подршку функционисању васпитно-образовних институција у складу са мрежом школа и предшколских установа, изградњу и реконструкцију стамбених објеката, исплату подстицаја економског развоја и подршку функционисању здравствених институција у складу са мрежом здравствених институција.

Приликом планирања средстава на економској класификацији 463 - Трансфери осталим нивоима власти треба имати у виду следеће:

Потребно је у предлогу финансијског плана за 2027. годину посебно приказати средства, кроз софтверску апликацију за припрему, извршење, буџетско рачуноводство и извештавање - СПИРИ попуњавањем Прилога број 5. (средства буџета Републике Србије намењена за територију АП Војводина) која ће се из свих извора финансирања усмеравати из буџета Републике Србије буџету АП Војводине (трансфери за поверене послове, наменски трансфери јединицама локалне самоуправе са територије АП Војводине и др.), као и средства за инвестиционе пројекте од значаја за АП Војводину.

У циљу обезбеђивања података о укупним издвајањима за територију АП Косово и Метохија из средстава буџета Републике Србије, потребно је да корисници јавних средстава доставе податке о висини средстава која усмеравају по свим основама (плате, стални трошкови, инвестиције, социјална давања, накнаде за незапослене, пензије и др.) за територију АП Косово Метохија за 2027. годину, уношењем података кроз софтверску апликацију за припрему, извршење, буџетско рачуноводство и извештавање - СПИРИ попуњавањем Прилога број 6. (средства буџета Републике Србије намењена за територију АП Косово и Метохија).

У оквиру лимита предвиђена су средства за дотације Националној служби за запошљавање са раздела Министарства финансија и Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања.

Дотације Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање планиране су у оквиру лимита Министарства финансија за исплату редовних пензија и за пензијско и инвалидско осигурање у складу са Законом о пензијском и инвалидском осигурању и посебним прописима, као и у оквиру лимита Управе за сарадњу с црквама и верским заједницама и Министарства правде.

Дотације Републичком фонду за здравствено осигурање планиране су у оквиру лимита Министарства финансија због смањене стопе доприноса за здравствено осигурање и по основу доприноса за здравствено осигурање за одређена привредна друштва, као и у оквиру лимита Министарства здравља за накнаду зараде у случају привремене спречености за рад због болести или компликација у вези са одржавањем трудноће, здравствену заштиту лица оболелих од ретких болести, здравствену заштиту лица која се сматрају осигураницима по члану 16. став 1. Закона о здравственом осигурању („Службени гласник РС”, бр. 25/19, 92/23 и 109/25 - др. закон) подршку активностима Банке репродуктивних ћелија.

Дотације Фонду за социјално осигурање војних осигураника планиране су у оквиру лимита Министарства одбране.

Група конта 47 - Социјално осигурање и социјална заштита

Расходе по основу социјалне заштите из буџета потребно је планирати користећи прописане параметре за индексацију и планирани број корисника одређеног програма социјалне заштите. Потребно је образложити кретање броја корисника по појединим програмима социјалне заштите и образложење доставити у буџетској процедури. Такође, на овој групи конта на разделу Министарства за бригу о породици и демографију у оквиру лимита планирана су средства за остваривање права из алиментационог фонда, као и средстава за остваривање права за изградњу, учешће у куповини, односно куповину породично - стамбене зграде или стана по основу рођења детета.

Група конта 48 - Остали расходи

Приликом планирања наведених расхода, треба имати у виду да се услед недовољног износа средстава на економској класификацији 483 - Новчане казне и пенали по решењу судова, иста повећава смањењем осталих економских класификација, на којима је, у складу са одредбом закона о буџету Републике Србије, неопходно прилагодити преузимање обавеза, како би се на тај начин спречило стварање доцњи.

Група конта 49 - Средства резерви

Текућу и сталну буџетску резерву планирати у оквиру лимита Министарства финансија.

Класа 5 - Издаци за нефинансијску имовину

У оквиру класе 5 исказују се средства за издатке за нефинансијску имовину. Корисници не исказују као капиталне издатке текуће поправке и одржавање зграда, објеката и опреме, већ расходе за те намене (за молерске, зидарске радове, поправке електронске и електричне опреме итд.) планирају на апропријацији економске класификације 425 - Текуће поправке и одржавање.

Средства за експропријацију планирају се на разделу Министарства финансија. Корисници буџетских средстава дужни су да у току израде предлога финансијског плана

доставе Министарству финансија посебним дописом процену неопходних средстава за експропријацију за 2027, 2028. и 2029. годину.

Капитални пројекти

Капитални пројекти су пројекти изградње и капиталног одржавања зграда и грађевинских објеката инфраструктуре од интереса за Републику Србију, односно локалну власт, укључујући услуге пројектног планирања које су саставни део пројекта, обезбеђивање земљишта за изградњу, као и пројекти који подразумевају улагања у опрему, машине и другу нефинансијску имовину, а у функцији су јавног интереса.

Уредбом о капиталним пројектима („Службени гласник РС”, број 79/23), ближе се уређују садржина, начин припреме, оцене, процене спремности и одабира капиталних пројеката, праћење реализације, извештавање о учинку и вредновање свих позитивних и негативних ефеката капиталних пројеката, а у циљу делотворног и ефикасног управљања јавним средствима.

Буџетски корисници уносе информације о свим капиталним пројектима на њиховом разделу/глави (укључујући и новопредложене капиталне пројекте) у софтверску апликацију за припрему, извршење, буџетско рачуноводство и извештавање - СПИРИ попуњавањем Прилога 2.

Трошкове разраде пројектних идеја (израду претходне студије изводљивости, односно претходне студије оправданости са генералним пројектом, као и студије изводљивости, односно студије оправданости са идејним пројектом) директни буџетски корисници планирају у оквиру одговарајуће програмске активности.

Капитални пројекти који се реализују у више фаза, а сагласност за укључивање у буџет није обезбеђена за конкретну фазу која се предлаже за финансирање, уносе се у софтверску апликацију за припрему, извршење, буџетско рачуноводство и извештавање - СПИРИ као нови пројекти.

Вишегодишње планирање капиталних пројеката

Капиталне пројекте потребно је планирати по годинама у оном износу који је остварив и одговоран са фискалне и економске тачке гледишта.

Приликом вишегодишњег планирања капиталних пројеката корисници полазе од члана 5. Закона о буџету Републике Србије за 2026. годину („Службени гласник РС”, број 108/25), и то за обавезе које су преузели по уговорима које се односе на капиталне издатке и захтевају плаћања у више година, а за које је добијена сагласност Владе, односно од Прегледа инвестиционих пројеката у републичком буџету - издаци за нефинансијску имовину (изнад 20 милиона евра) из Фискалне стратегије за 2027. годину са пројекцијама за 2028. и 2029. годину. Корисници су дужни да те обавезе укључе у свој финансијски план у износу обавезе за ту годину и планирају по годинама у оквиру лимита на свом разделу/глави.

За капиталне пројекте за које нису преузете вишегодишње обавезе, корисници су дужни да анализирају физичку и финансијску реализацију тих капиталних пројеката, у циљу ефикасније алокације средстава.

Код пројеката где се као извор финансирања појављују зајмови, потребно је приликом планирања буџета укључити и средства зајмова намењена за њихову реализацију, али само у износу за који се процењује да ће бити повучен и потрошен у тој години, узимајући у обзир статус зајма, уговором дефинисане рокове, услове и динамику повлачења средстава итд.

Корисници буџетских средстава достављају Министарству финансија преглед зајмова и донација намењених реализацији пројеката кроз софтверску апликацију за припрему, извршење, буџетско рачуноводство и извештавање - СПИРИ попуњавањем Прилога 3а: Преглед зајмова и Прилога 3б: Преглед донација.

Зелено буџетирање

Зелено буџетирање представља процес у оквиру којег се доприноси буџетских средстава заштити животне средине идентификују и процењују у односу на конкретне показатеље учинка, у циљу бољег усклађивања буџетских политика са циљевима у области заштите животне средине. Поступци обележавања зеленог буџета настоје да идентификују програмске активности и пројекте који доприносе позитивно клими и животnoj средини. Циљ овог процеса је да се буџетски процеси државе учине транспарентнијим и доступнијим јавности, тако што се јасно указује на то како су опредељена буџетска средства повезана са циљевима заштите животне средине. То подразумева акценат на обележавању расхода и издатака повољних по животну средину и саопштавању резултата обележавања јавности.

Како би се на правилан начин обележили „зелени расходи” у буџету, а који ће бити исказани на нивоу пројеката, односно програмских активности, донета је Методологија за зелено означавање пројеката у буџету Републике Србије која је објављена на сајту Министарства финансија на линку <https://www.mfin.gov.rs/dokumenti2/metodologija-za-oznaavanje-zelenih-projekata>.

Буџетски корисници су у обавези да приликом предлагања финансијских планова за 2027. годину користе Методологију за означавање зелених пројеката, а детаљне смернице за њено спровођење дате су у Анексу: Методолошке конвенције за зелено означавање буџета, који је доступан на Буџетском порталу. Означавање „зелених пројеката” врши се у софтверској апликацији за припрему, извршење, буџетско рачуноводство и извештавање - СПИРИ. За све нове пројекте потребно је приликом подношења захтева за отварање пројекта/програмских активности, које се врши кроз Систем за припрему, извршење, рачуноводство и извештавање - СПИРИ модул за планирање буџета, изабрати опцију да ли нови пројекат/програмска активност представља зелени пројекат. У случају да је потребно постојеће пројекте и програмске активности који тренутно немају атрибут „зелени” означити као „зелене” неопходно је послати e-mail са списком пројеката и програмских активности на мејл адресу miroslav.buncic@mfin.gov.rs.

Прилог 10 који се односи на додатне информације за означавање „зелених пројеката” попуњава се кроз Систем за припрему, извршење, рачуноводство и извештавање - СПИРИ модул за планирање буџета.

Да би доделили ознаку „зелена” у систему СПИРИ, носиоци програма у ресорном министарству или органу државне управе треба прво да идентификују пројекте и активности који се могу сматрати неутралним по дефиницији у складу са усвојеним методолошким праксама у Зеленој листи ЕУ; да саставе ширу листу релевантних пројеката и активности за које сматрају да би могли да заслуже „зелену” ознаку, на основу ове листе; да изврше проверу квалитета, односно да прођу кроз ширу листу и одлуче да ли ознака може да се додели без даљих испитивања. Уколико се очекује да ће сав или велики део расхода довести до повољних утицаја на животну средину или климу и да неће имати значајне неповољне утицаје на било коју од шест еколошких димензија у Таксономији ЕУ, расход може бити обележен као „зелен” (тачка 2.2. Методологије).

Посебно се скреће пажња буџетским корисницима који до сада нису означили ниједан пројекат као „зелени” да пажљиво прочитају Методологију за означавање

зелених пројеката, као и пратећи Анекс. Неопходно је да се преиспитају све постојеће и планиране активности у оквиру својих надлежности и идентификују они пројекти или програмске активности који могу имати повољан утицај на животну средину. Имајући у виду свеобухватни циљ унапређења транспарентности и усаглашавања буџетских политика са еколошким приоритетима, од изузетног је значаја да се обезбеди учешће свих буџетских корисника у процесу зеленог означавања. У том смислу, очекује се да сваки буџетски корисник сагледа да ли има пројекат или програмску активност коју може означити као „зелену”, у складу са критеријумима наведеним у Методологији.

Средства остварена продајом доплатне поштанске марке

Корисници који планирају прикупљање средстава издавањем и продајом доплатне поштанске марке за одређену намену морају тачно планирати износе прихода по овом основу како би на одговарајући начин биле планиране апропријације прихода и расхода по овом основу. Податке о издавању доплатне поштанске марке потребно је доставити кроз софтверску апликацију за припрему, извршење, буџетско рачуноводство и извештавање - СПИРИ попуњавањем Прилога број 7.

Јавне агенције

У вези са одредбама Закона о буџетском систему, које се тичу корисника јавних средстава (у оквиру списка корисника јавних средстава, који утврђује министар посебним актом, посебно ће се водити јавне агенције) потребно је да надлежна министарства, податке о укупним приходима и расходима агенција доставе кроз софтверску апликацију за припрему, извршење, буџетско рачуноводство и извештавање СПИРИ попуњавањем Прилога број 8.

Програмски буџет и полугодишње извештавање о учинку

Програмски буџет, као један од механизма за спровођење реформе управљања јавним финансијама, омогућава боље управљање учинком јавне управе, већу одговорност корисника буџета, успостављање снажнијих веза између годишњег буџета, утврђивања приоритетних расхода и издатака и спровођења јавних политика, као и већу транспарентност потрошње. Буџетски корисници су у обавези да искажу свој финансијски план према програмској класификацији у складу са Упутством за припрему програмског буџета.

У складу са Законом о буџетском систему директни корисници средстава буџета Републике Србије достављају Министарству финансија уз предлоге финансијских планова и полугодишњи извештај о учинку програма за текућу годину.

Праћење је пословни процес у надлежности корисника буџета у ком се прикупљају, обједињавају, евидентирају и анализирају релевантне информације о томе како се програми, односно програмске активности и пројекти као компоненте програма, спроводе у односу на очекиване резултате у дефинисаном периоду.

Полугодишње извештавање о учинку програма подразумева израду извештаја о учинку програма (за последњу текућу фискалну годину), који садржи: преглед циљних и остварених вредности показатеља учинка и образложење евентуалних одступања и

образложење спровођења програма, програмских активности и пројеката у односу на постављене циљеве и опредељена, тј. утрошена средства.

Интерна организација праћења и извештавања о учинку програма државних органа обухвата праћење и извештавање о учинку програма где на организован начин учествују представници свих организационих јединица у саставу корисника буџета. У циљу ефикасности и ефективности овог поступка, потребно је успоставити организациону структуру са јасно дефинисаним надлежностима и одговорностима, прецизирати кораке у поступку, као и канале комуникације и размене информација.

Детаљније информације о претходно наведеном налазе се у Упутству за праћење и извештавање о учинку програма.

Директни буџетски корисници су у обавези да свој полугодишњи извештај о учинку унесу у апликацију за припрему, извршење, буџетско рачуноводство и извештавање - СПИРИ.

Уколико постоји потреба за измену програмске структуре потребно је послати допис потписан од стране руководиоца органа на e-mail адресу: budzet@mfin.gov.rs.

Препоруке за унапређење израде програмског буџета

На основу искуства у примени програмског буџета, а у циљу унапређења програмског буџета као механизма за повећање транспарентности, одговорности и учинка јавне потрошње, Министарство финансија је припремило следеће препоруке за израду програмског буџета:

- Смернице за уравнотежену програмску структуру: број програма за министарства од 3 до 7, остали буџетски корисници од 1 до 3, број програмских активности и/или пројекта по програму од 2 до 10;
- За програм може бити дефинисано до три циља, а за програмску активност или пројекат до два циља. Број показатеља учинака је до два по циљу;
- У изради програмских информација потребно је да учествују сви сектори у оквиру буџетског корисника у складу са својим надлежностима јер израда програмских информација није посао само финансијске службе;
- Одговорно лице за програм, програмску активност или пројекат, одговорно је за релевантност и тачност програмских информација (укључујући циљеве и показатеље учинка), као и за праћење ефикасности, сврсисходности и делотворности спровођења активности и потрошње у оквиру програма, програмске активности или пројекта;
- Као правни основ није потребно наводити опште законе који се односе на све кориснике као што су закон о буџету, закон о буџетском систему, закон о Влади, закон о министарствима, закон о платама итд. Такође, није потребно наводити бројеве службених гласника;
- На нивоу програма је потребно дефинисати макар један циљ и индикатор који се односе на исходе, док се циљеви и индикатори који се односе на излазне резултате дефинишу на нивоу програмске активности и пројекта. На нивоу програма и програмских активности не могу бити дефинисани исти циљеви и индикатори;
- Неопходно је да циљеви буду јасно и конкретно дефинисани и да представљају кратку и сажету изјаву о томе како желимо да изгледа промењено будуће стање;
- Циљеви и индикатори не могу бити исто дефинисани. Циљ представља сажету изјаву о томе како желимо да изгледа промењено стање коме тежимо у односу на тренутну ситуацију, а индикатор представља начин мерења постизања циља;

- Потребно је преиспитати број циљева и индикатора и држати се смерница за уравнотежену програмску структуру из прве препоруке;
- Код индикатора је потребно ажурирати базне године тако да имамо податак за последњу релевантну годину за коју постоји податак;
- Потребно је попунити вредности индикатора за све године и не користити цртице и слично уместо конкретног податка;
- Вредност индикатора може бити иста у свим годинама уколико се жели показати одржавање квалитета пружања неке услуге на високом нивоу (нпр. време доласка хитне помоћи на лице места). Код већине индикатора циљане вредности морају да имају тренд раста или пада;
- У коментару је потребно појаснити да ли се повећање или смањење вредности индикатора сматра унапређењем тренутног стања;
- Потребно је појаснити да ли се вредности индикатора у бројевима или процентима односе на кумулативне податке или појединачне по годинама;
- Неопходно је раздвојити индикаторе код којих је више вредности дефинисано у оквиру једног индикатора (нпр. број жена и мушкараца са високом стручном спремом);
- Код уско стручно дефинисаних индикатора у коментару појаснити исте;
- Код одређених индикатора дефинисати скалу распона вредности нпр. просечна оцена задовољства потрошача (скала од 1 до 4);
- Избежавати индикаторе који имају вредност да/не;
- Код индикатора који се односе на инспекцијски надзор препорука је да се користи комбинација два индикатора, први који се односи на број инспекцијских надзора и други који се односи на проценат уочених неправилности у укупном броју инспекцијских надзора;
- Као извор верификације наводити извештаје који су јавно доступни и наводити тачан назив извештаја (није довољно навести само „извештај”);
- Обратити пажњу на тип циља, код неких корисника циљеви су означени као родно одговорни иако нису тако дефинисани.

На следећим линковима се налазе Упутство за израду програмског буџета и Упутство за праћење и извештавање о учинку програма:

https://www.mfin.gov.rs/upload/media/wqiDSC_60e8438280229.pdf

https://www.mfin.gov.rs/upload/media/hZhIZO_60169cbc90aa9.pdf

Уколико буџетски корисници имају потребу за додатним радионицама за унапређење програмске структуре или програмских информација могу се обратити Сектору буџета Министарства финансија на e-mail адресу: budzet@mfin.gov.rs.

Родно одговорно буџетирање

План увођења родно одговорног буџетирања у поступак припреме и доношења буџета Републике Србије за 2027. годину са Упутством налази се на линку: <https://www.mfin.gov.rs/dokumenti2/plan-uvoenja-rodno-odgovornog-budzetiranja-u-postupak-pripreme-i-donoenja-budzeta-republike-srbije-za-2027-godinu>

Буџетски корисници обухваћени овим планом настављају са применом и даљим унапређењем родно одговорног буџетирања у својим предлозима финансијских планова за 2027. годину, са пројекцијама за наредне две фискалне године.

Прилози

Потребно је попунити и посебне прилоге. Прилози од 1ђ. до Прилога 10 се попуњавају кроз софтверску апликацију за припрему, извршење, буџетско рачуноводство и извештавање - СПИРИ, док се Прилог 1 (без прилога 1ђ) попуњава у екселу и доставља само од стране буџетских корисника који нису укључени у Централни информациони систем за обрачун примања - ИСКРА.

Прилог број 1. Планирана средства за плате у 2027. години (попуњен Прилог 1 доставља се на е mail: budzet@mfin.gov.rs).

Прилог 1ђ. Пројекција плата, при чему се за 2026. годину попуњава планирана маса средстава за плате и планиран број запослених до краја године, а за 2027. годину попуњавају се планиране вредности за све месеце и планирани број запослених у складу са планираним средствима за 2027. годину.

Прилог 2. Преглед капиталних пројеката;

Прилог 3а. Преглед зајмова;

Прилог 3б. Преглед донација;

Прилог 5. Средства буџета Републике Србије намењена за територију АП Војводина;

Прилог 6. Средства буџета Републике Србије намењена за територију АП Косово и Метохија;

Прилог 7. Средства доплатних поштанских марака;

Прилог 8. Подаци о пословању јавних агенција; У овом прилогу попуњавају се подаци за све агенције којима се преносе средства са раздела буџетских корисника.

Прилог 9. Комисије и уговори; У овом прилогу попуњавају се подаци о свим комисијама и сталним радним телима за које се врши плаћање из буџета Републике Србије.

Прилог 10. Зелени пројекти.

Посебно напомињемо да су буџетски корисници у обавези да попуне све претходно наведене прилоге за које имају податке и за које планирају средства у оквиру буџета Републике Србије.

Посебне напомене:

Корисници средства буџета Републике Србије могу преузети вишегодишње обавезе једино у складу са чланом 54. Закона о буџетском систему („Службени гласник РС”, бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13-исправка, 108/13, 142/14, 68/15-др. закон, 103/15, 99/16, 113/17, 95/18, 31/19, 72/19, 149/20, 118/21, 118/21-др.закон, 138/22, 92/23 и 94/24).

3. Поступак и динамика достављања предлога финансијског плана буџетских корисника

Предлог финансијског плана буџетског корисника за 2027. годину и пројекције за 2028. и 2029. годину, са образложењем уносиће се у апликацију за припрему, извршење,

буџетско рачуноводство и извештавање - СПИРИ приликом уноса предлога финансијског плана буџетског корисника.

Буџетским корисницима ће, у софтверској апликацији за припрему буџета, бити доступна програмска структура, односно програми са припадајућим програмским активностима и пројектима који су усвојени Законом о буџету Републике Србије за 2026. годину, затим програмске активности и пројекти који су отворени у току буџетске 2026. године, као и током израде предлога приоритетних области финансирања буџетских корисника за 2027. годину са пројекцијама за 2028. и 2029. годину, у складу са актуелном програмском структуром.

Програмске информације (образложења, циљеви и показатељи) ће бити учитане из предлога приоритетних области финансирања буџетских корисника у предлог финансијског плана за 2027. годину са пројекцијама за 2028. и 2029. годину у складу са актуелном програмском структуром.

Овако исказана програмска структура ће буџетским корисницима послужити као основа за израду предлога финансијског плана за 2027. годину са пројекцијама за 2028. и 2029. годину.

Унос предлога финансијских планова буџетских корисника биће омогућен од 15. јула 2026. године у апликацији за припрему, извршење, буџетско рачуноводство и извештавање - СПИРИ.

Штампани формат предлога финансијског плана буџетског корисника мора имати печат и потпис функционера буџетског корисника.

Контакт телефон за пружање техничке подршке буџетским корисницима при раду у апликацији је 011/765-2138 и 011/765-2151.

За појашњења Упутства обратити се аналитичарима из Одељења буџета који су задужени за одређеног буџетског корисника.

На Буџетском порталу на линку <https://budzet.mfin.gov.rs/sr-cir/documents> налазе се најважнији документи који буџетским корисницима могу помоћи у процесу припреме приоритетних области финансирања.

Рок за достављање предлога финансијских планова је 15. септембар 2026. године.